

Dosarul nr. 2r-417/22
2-19107730-01-2r-04082022

Instanța de fond: Judecătoria Chișinău, sediul Centru – D. Tricolici
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău – V. Cotorobai, I. Țurcan, A. Panov

ÎNCHEIERE

10 august 2022

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul
judecătorii

Maria Ghervas
Mariana Pitic
Victor Burduh

examinând recursul declarat de către Ivan Manziuc,
în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de către Ivan Manziuc
împotriva Universității Agrare de Stat din Moldova cu privire la anularea ordinului
de concediere, restabilirea la locul de muncă, încasarea salariului pentru absența
forțată de la muncă, repararea prejudiciului moral și compensarea cheltuielilor de
judecată,

împotriva încheierilor din 21 octombrie 2021 și din 16 noiembrie 2021 a Curții
de Apel Chișinău, prin care nu s-a dat curs cererii de apel și prin care s-a restituit
apelul declarat de către Ivan Manziuc, reprezentat de avocatul Radu Rusanovschi,

constată:

La data de 28 iunie 2019 Ivan Manziuc a depus cerere de chemare în judecată
împotriva Universității Agrare de Stat din Moldova, prin care a solicitat anularea
ordinului de concediere, restabilirea la locul de muncă, încasarea salariului pentru
absența forțată de la muncă, repararea prejudiciului moral și compensarea
cheltuielilor de judecată.

Prin hotărârea din 16 iunie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru s-a
respins cererea de chemare în judecată depusă de către Ivan Manziuc împotriva
Universității Agrare de Stat din Moldova cu privire la anularea ordinului de
concediere, restabilirea la locul de muncă, încasarea salariului pentru absența forțată
de la muncă, repararea prejudiciului moral și compensarea cheltuielilor de judecată
ca fiind neîntemeiată.

La 28 iunie 2021 avocatul Radu Rusanovschi, în interesele lui Ivan Manziuc, a
declarat apel nemotivat împotriva hotărârii din 16 iunie 2021 a Judecătoriei
Chișinău, sediul Centru, indicând că motivele de fapt și de drept ale cererii de apel
vor fi înaintate suplimentar.

Prin încheierea din 21 octombrie 2021 a Curții de Apel Chișinău nu s-a dat curs cererii de apel depusă de către Radu Rusanovschi, în interesele lui Ivan Manziuc și s-a acordat un termen de 10 zile din momentul recepționării încheierii pentru lichidarea neajunsurilor, și anume, prezentarea cererii de apel motivate în cancelaria Curții de Apel Chișinău.

Prin încheierea din 16 noiembrie 2021 a Curții de Apel Chișinău s-a restituit cererea de apel depusă de către avocatul Radu Rusanovschi, în interesele lui Ivan Manziuc, pentru neîndeplinirea indicațiilor instanței de apel expuse în încheierea din 21 octombrie 2021 a Curții de Apel Chișinău.

La data de 12 iulie 2022 Ivan Manziuc a depus cerere de recurs, solicitând casarea încheierilor din 21 octombrie 2021 și din 16 noiembrie 2021 a Curții de Apel Chișinău, cu trimiterea cauzei spre examinare în ordine de apel. De asemenea, a solicitat repunerea în termen de declarare a recursului.

În motivarea recursului recurentul a invocat că nu a fost posibil de a depune cererea de apel motivată, deoarece de la data depunerii cererii de apel nemotivată și a cererii de întocmire a hotărârii motivate nu a recepționat nici hotărârea motivată din 16 iunie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru și nici încheierea din 21 octombrie 2021 a Curții de Apel Chișinău, prin care nu s-a dat curs apelului și s-a acordat termen pentru înlăturarea neajunsurilor, ori la materialele cauzei nu este nici o confirmare de recepționare a actelor judecătorești.

Recurentul a menționat că este o persoană în etate, nu are înregistrată o poștă electronică și nici nu a solicitat să-i fie expediată corespondența instanțelor la poșta electronică.

În conformitate cu art. 426 alin. (3) din Codul de procedură civilă recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 2 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza copieii certificate sau electronice a dosarului, pe baza recursului și a referinței la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

Studiind materiale cauzei în raport cu argumentele invocate în recurs, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că cererea de repunere în termen a recursului urmează a fi respinsă și restituit recursul ca fiind depus în afara termenului legal.

În conformitate cu art. 426¹ alin. (1) lit. a) din Codul de procedură civilă instanța de recurs este în drept să restituie recursul împotriva încheierii dacă cererea de recurs a fost depusă în afara termenului legal, iar recurentul nu solicită repunerea în termen sau instanța de recurs a refuzat să efectueze repunerea în termen.

Conform art. 110 din Codul de procedură civilă termen de procedură este intervalul, stabilit de lege sau de judecată (judecător), în interiorul căruia instanța (judecătorul), participanții la proces și alte persoane legate de activitatea instanței trebuie să îndeplinească anumite acte de procedură ori să încheie un ansamblu de acte.

Articolul 111 alin. (1) din Codul de procedură civilă indică că actele de procedură se efectuează în termenul prevăzut de lege.

În conformitate cu art. 113 din Codul de procedură civilă, dreptul de a efectua actul de procedură încetează odată cu expirarea termenului prevăzut de lege ori stabilit de instanța de judecată. Nerespectarea termenului atrage după sine decăderea din dreptul de a efectua actul de procedură, dacă legea nu prevede altfel.

Conform art. 425 din Codul de procedură civilă, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

În acest sens, Colegiul reține că termenul de declarare a recursului este un termen de procedură imperativ, astfel încât nerespectarea acestuia atrage decăderea din dreptul de a mai exercita calea de atac, fără a iniția o abordare a recursului în fond. Impunerea unui termen de valorificare a căii de atac are ca scop disciplinarea justițiabililor și garantarea securității raporturilor juridice. Decăderea din dreptul de acces la jurisdicția Curții Supreme de Justiție constituie de asemenea un factor de securitate juridică, conținută în regula de 15 zile, care curge de la data comunicării încheierii (contestate) recurentului și împiedică o permanentă repunere în discuție a soluțiilor irevocabile pronunțate de instanțele de judecată.

Potrivit art. 100 alin. (1) din Codul de procedură civilă cererea de chemare în judecată și actele de procedură se comunică participanților la proces și persoanelor interesate, contra semnătură, prin intermediul persoanei împuternicite, prin poștă, cu scrisoare recomandată și cu aviz de primire, prin intermediul biroului executorului judecătoresc, la adresa electronică indicată în cererea de chemare în judecată sau înregistrată prin intermediul Programului integrat de gestionare a dosarelor, sau prin alte mijloace care să asigure transmiterea textului cuprins în act și confirmarea primirii lui, precum și prin delegație judiciară.

Din suportul probator prezent la actele cauzei rezultă că prin hotărârea din 16 iunie 2021 a Judecătorei Chișinău, sediul Centru s-a respins cererea de chemare în judecată depusă de către Ivan Manziuc.

La 28 iunie 2021 avocatul Radu Rusanovschi, în interesele lui Ivan Manziuc, a declarat apel nemotivat împotriva hotărârii din 16 iunie 2021 a Judecătorei Chișinău, sediul Centru, indicând că motivele de fapt și de drept ale cererii de apel vor fi înaintate suplimentar.

Prin încheierea din 21 octombrie 2021 a Curții de Apel Chișinău nu s-a dat curs cererii de apel depusă de către avocatul Radu Rusanovschi, în interesele lui Ivan Manziuc și s-a acordat un termen de 10 zile din momentul recepționării încheierii pentru lichidarea neajunsurilor, și anume, prezentarea cererii de apel motivate în cancelaria Curții de Apel Chișinău.

La caz, se constată că, potrivit extrasului din poșta electronică anexată la materialele cauzei, încheierea din 21 octombrie 2021 a Curții de Apel Chișinău, la data de 28 octombrie 2021 a fost transmisă la adresa electronică a avocatului Radu Rusanovschi „avocaturusanovschi@gmail.com” . (f. d. 183)

Prin încheierea din 16 noiembrie 2021 a Curții de Apel Chișinău s-a restituit cererea de apel depusă de către avocatul Radu Rusanovschi, în interesele lui Ivan Manziuc, pentru neîndeplinirea indicațiilor instanței de apel expuse în încheierea din 21 octombrie 2021 a Curții de Apel Chișinău.

Se reține că la 24 noiembrie 2021 Curtea de Apel Chișinău a expediat încheierea din 16 noiembrie 2021 la adresa electronică a avocatului Radu Rusanovschi, care reprezintă interesele lui Ivan Manziuc „avocaturusanovschi@gmail.com”. (f.d. 188)

Aici, se va menționa că, confirmarea expedierii și recepționării documentului către partea interesată se atestă prin extrasul eliberat de către operatorul poștei electronice.

În mod special, înscrisul dat conține: datele de identificare a poștei electronice a expeditorului și a destinatarului, data calendaristică, anul, ora expedierii, precum și atașamentul cu actul judecătoresc.

Cu titlu de excepție, în caz de eroare tehnică sau neexpediere a actului pe poșta electronică, extrasul menționat va cuprinde informații cu privire la aceste inexactități, cu alte cuvinte, expeditorul va primi un mesaj separat de la „Mail delivery system” sau extrasul dedus analizei va cuprinde mesajul de la „Mail delivery system” conform căruia operatorul poștal va explica cauzele care au stat la baza returnării mesajului către expeditor. De regulă, acesta este informat că transmiterea mesajului nu a fost posibilă, deoarece adresa nu a fost găsită sau ea nu poate primi e-mailuri.

La caz, însă, astfel de mențiuni de eroare tehnică, odată cu expedierea încheierilor din 21 octombrie 2021 și din 16 noiembrie 2021 a Curții de Apel Chișinău la adresa electronică a avocatului Radu Rusanovschi, lipsesc, astfel că, argumentul recurentului Ion Manziuc precum că instanța de apel nu i-a expediat actele judecătorești, ori nu deține poșta electronică și nici nu a solicitat să-i fie expediată corespondența la poșta electronică, se respinge de către instanța de recurs ca neîntemeiat, ori actele judecătorești au fost expediate la adresa electronică a reprezentantului său.

Analizând circumstanțele cauzei în raport cu normele de drept citate supra, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție constată că Ivan Manziuc a declarat recurs împotriva încheierii din 16 noiembrie 2021 a Curții de Apel Chișinău, cu încălcarea evidentă a termenului imperativ prevăzut la art. 425 din Codul de procedură civilă.

În conformitate cu art. 116 alin. (1) și (3) din Codul de procedură civilă persoanele care, din motive întemeiate, au omis termenul de îndeplinire a unui act de procedură pot fi repuse în termen de către instanță. La cererea de repunere în termen se anexează probele ce dovedesc imposibilitatea îndeplinirii actului. Totodată, trebuie efectuat actul de procedură care nu a fost îndeplinit în termen (să fie depusă cererea, să fie prezentate documentele respective etc.).

Din normele legale citate supra rezultă că, termenul de declarare a recursului poate fi restabilit dacă persoanele îndreptățite solicită acest lucru și prezintă probe veridice ce confirmă imposibilitatea de a fi putut depune recursul în termen.

Deși, Ion Manziuc în cererea de recurs a solicitat repunerea în termenul de declarare a recursului, motivele invocate în susținerea acesteia se constată a fi neîntemeiate, deoarece instanța de apel a expediat încheierea din 16 noiembrie 2021 la adresa electronică a avocatului Radu Rusanovschi avocaturusanovschi@gmail.com, care reprezintă interesele lui Ivan Manziuc și care a semnat cererea de apel nemotivată, iar prin mandat i-a încredințat să conteste hotărârea primei instanțe, acest fapt fiind consemnat pe versoul mandatului.

În conformitate cu art. 75 alin. (1) din Codul de procedură civilă în proces civil, persoanele fizice își pot apăra interesele personal, prin avocat sau avocat stagiar. Participarea personală în proces nu face ca persoana fizică să decadă din dreptul de a avea avocat.

(5) Actele procedurale efectuate de reprezentant în limitele împuternicirilor sale sunt obligatorii pentru persoana reprezentată în măsura în care ele ar fi fost efectuate de ea însăși. Culpă reprezentantului este echivalentă culpei părții.

Drept urmare, acțiunile Curții de Apel Chișinău cu privire la expedierea încheierilor din 21 octombrie 2021 și din 16 noiembrie 2021, prin care nu s-a dat curs cererii de apel depusă de către avocatul Radu Rusanovschi, în interesele lui Ivan Manziuc și restituirea apelului, se încadrează pe deplin în rigorile prevăzute de legislația în vigoare, or, fiind cert faptul că actul de procedură transmis destinatarului prin poșta electronică se consideră recepționat în ziua expedierii.

Această obligație rezultă și din dispozițiile art. 56 alin. (3) din Codul de procedură civilă, care indică că participanții la proces sunt obligați să se folosească cu bună-credință de drepturile lor procedurale. În cazul abuzului de aceste drepturi sau al nerespectării obligațiilor procedurale, se aplică sancțiunile prevăzute de legislația procedurală civilă.

De altfel, Ivan Manziuc, fiind cel interesat de soluționarea prezentei cauze în ordine de apel și fiind conștient că a depus încă la data de 28 iunie 2021, prin intermediul reprezentantului său, cererea de apel nemotivată și netimbrată, trebuia să depună diligență și să se intereseze la intervale de timp rezonabile de soarta dosarului respectiv, iar avocatul Radu Rusanovschi să-și verifice poșta electronică.

La caz se rețin dispozițiile art. 61 alin. (1) din Codul de procedură civilă, care stipulează că, participanții la proces sunt obligați să se folosească cu bună-credință de drepturile lor procedurale.

Având în vedere că prezentul recurs a fost declarat la 12 iulie 2022, cu încălcarea evidentă a termenului legal prevăzut la art. 425 din Codul de procedură civilă, fără indicarea în sensul art. 116 din Codul de procedură civilă a vreunui motiv justificativ de repunere în termen a recursului și în lipsa probelor concludente în vederea argumentării omiterii termenului legal, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că cererea de repunere în termen a recursului este neîntemeiată și urmează a fi respinsă, cu restituirea recursului ca fiind depus în afara termenului legal.

Colegiul reține că respectarea de către părți a termenelor legale constituie o obligație pozitivă a părților și are menirea să asigure buna funcționare a justiției, iar repunerea în termen poate fi admisă doar în cazurile expres prevăzute de lege și doar în situația în care partea când înaintează o cerință de repunere în termen, o justifică prin probe pertinente și admisibile în temeiul art. 116, 118, 121, 122 și art. 425 din Codul de procedură civilă, prin care s-ar dovedi că omiterea termenului a fost cauzată din motive întemeiate.

Admiterea spre examinare a unui recurs tardiv poate duce la încălcarea principiului securității raporturilor juridice garantat de art. 6§1 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale.

Instanța de recurs accentuează că o asemenea soluție este compatibilă cu standardele înserate în textul art. 6§1 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, încuviințarea exercitării unei căi ordinare de atac în urma rămânării definitive a actului jurisdicțional valabil adoptat în lipsa unor circumstanțe fundamentale și obligatorii, ar însemna de fapt încălcarea

principiului securității raporturilor juridice și a drepturilor celorlalte părți la un proces echitabil.

În susținerea opiniei enunțate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție invocă și hotărârea Curții Europene a Drepturilor Omului în speța Melnic c. Moldovei din 14 noiembrie 2006, definitivă din 14 februarie 2007, precum și hotărârea Curții Europene a Drepturilor Omului în cauza Ponomaryov c. Ucrainei, hotărârea din 03 aprilie 2008, definitivă din 29 septembrie 2008, unde se notează că deși în speță nu era vorba despre desființarea unei hotărâri judecătorești definitive și irevocabile în urma admiterii unei căi extraordinare de atac în lumina unor circumstanțe nou descoperite, ci de redeschiderea unui proces prin repunerea în termenul de introducere a unei căi ordinare de atac, totuși reînnoirea acestui termen pentru motive neconvingătoare, reprezintă o soluție care ar putea înfrânge principiul securității raporturilor juridice într-un mod similar cu o cale extraordinară de atac.

Din considerentele menționate și având în vedere faptul că recursul a fost depus cu omiterea termenului prevăzut la art. 425 din Codul de procedură civilă, fără justificarea omiterii acestui termen, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge cererea depusă de Ivan Manziuc privind repunerea în termenul de declarare a recursului și de a restitui recursul declarat de Ivan Manziuc ca fiind depus în afara termenului legal.

În conformitate cu art. 269-270, art. 426¹ alin. (1) lit. a) și alin. (2), art. 428 din Codul de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

dispune :

Se respinge cererea depusă de către Ivan Manziuc privind repunerea în termenul de declarare a recursului.

Se restituie recursul declarat de către Ivan Manziuc împotriva încheierilor din din 21 octombrie 2021 și 16 noiembrie 2021 a Curții de Apel Chișinău emisă în cauza civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de către Ivan Manziuc împotriva Universității Agrare de Stat din Moldova cu privire la anularea ordinului de concediere, restabilirea la locul de muncă, încasarea salariului pentru absența forțată de la muncă, repararea prejudiciului moral și compensarea cheltuielilor de judecată, ca fiind depusă în afara termenului legal.

Încheierea nu se supune niciunei căi de atac.

Președintele ședinței
judecătorul

Maria Ghervas

judecătorii

Mariana Pitic

Victor Burduh